

TEKNISKA MUSEETS VÄNNER

Årsredovisning 2020

och

Kallelse till Årsstämma

Onsdagen den 21 april 2021 kl. 16:30

Digitalt möte som genomförs på Zoom

Inloggningsuppgifter utsändes separat

Genomförda program 2020

På grund av den inträffade pandemin kom all programverksamhet att ställas in från början av mars månad. Nedan redovisas de aktiviteter som faktiskt genomfördes under de första tio veckorna 2020

- 5 feb   Föredrag: Fjärranalys och bilden av jorden från ovan – föredrag med professor Nina Wormbs, KTH
- 22 feb   Aktivitet: Besök på Miniaturriket i Kungsör! Vi åkte tåg dit, förstås
- 4 mars   Föredrag: "Veden, värmen och Vetenskapsakademien".
Karl Grandin, professor vid Centrum för vetenskapshistoria, KVA.

Medlemmarna i **Tekniska Museets Vänner** kallas härmed till årsstämma.

Tid Onsdagen den 21 april 2021 kl 16:30

Plats: Mötet genomförs som digitalt möte med hjälp av Zoom

Anvisningar (länk) för anmälan och uppkoppling sänds ut separat

Förslag till Föredragningslista enligt stadgarna

1. Val av ordförande och sekreterare för stämman.
2. Val av protokolljusterare och rösträknare.
3. Fastställande av röstlängd för mötet.
4. Fråga om mötet har utlysts på rätt sätt.
5. Fastställande av föredragningslista.
6.
  - a) Styrelsens verksamhetsberättelse för det senaste verksamhetsåret.
  - b) Styrelsens ekonomiska redovisning (resultat- och balansräkning) för det senaste räkenskapsåret.
7. Revisorernas berättelse över styrelsens förvaltning under det senaste verksamhets/räkenskapsåret.
8. Fastställande av resultat- och balansräkning samt vinstdisposition.
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för den tid revisionen avser.
10. Fastställande av medlemsavgifter.
11. Presentation av styrelsens verksamhetsplan och budget för det kommande verksamhets-/räkenskapsåret.
12. Behandling av styrelsens förslag och i rätt tid inkomna motioner.
13. Beslut om antalet styrelseledamöter.
14. Val av funktionärer:
  - a) föreningens ordförande för tiden intill nästa årsstämma;
  - b) övriga ledamöter i styrelsen för tiden intill närmast följande årsstämma;
  - c) högst 2 suppleanter i styrelsen för tiden intill nästa årsstämma;
  - d) 2 revisorer och 2 revisorssuppleanter för tiden intill nästa årsstämma;
  - e) minst 3 ledamöter i valberedningen för tiden intill nästa årsstämma. Av dessa utses en till sammankallande.
14. Övriga frågor.

Verksamhetsberättelse för år 2020

Ändamål

Tekniska Museets Vänner, TMV, är en allmännyttig ideell förening som har till ändamål att genom ekonomiskt stöd och på andra sätt främja Tekniska museets verksamhet och syften. Genom detta kan museets publikationer eller andra skrifter erbjudas till medlemmarna. TMV svarar i samarbete med museet för en betydande mötesverksamhet och ordnar studiebesök och studieresor för sina medlemmar till teknikhistoriskt intressanta anläggningar. TMV delar dessutom ut resestipendier till förtjänta anställda vid Tekniska Museet.

Styrelse, revisorer och valberedning

Styrelse utsedd av årsstämman 2020:

Karsten F. Larsen, ordförande	vald 2020-2022
Lou Cederwall, vice ordförande	vald 2019-2021
Karin Bredenberg, sekreterare	vald 2019-2021
Michael Francke, skattmästare	vald 2020-2022
Carl-Erik Olsson	vald 2019-2021
Bo Tarras-Wahlberg	vald 2020-2022
Björn Ek	vald 2020-2022
Samira Ghavami	vald 2020-2022
Göran Lustig, suppleant	vald 2020-2021
Stig Thurén, suppleant	vald 2020-2021
Peter Skogh	utsedd av Tekniska museet
Christian Stadius, suppleant	utsedd av Tekniska museet

Styrelsen har haft nio sammanträden under året, varav ett per capsulam. Möjligheten att delta via elektronisk konferens har utnyttjats i hög grad.

Inför 2020 lämnade Hanna Vikström och Lena Stengård-Hamnell styrelsen.

Revisorer

Jan-Ingvar Lindström	vald 2020-2021
Helena Bergli	vald 2020-2021
Nils Ribbing, suppleant	vald 2020-2021
Karin Egeld, suppleant	vald 2020-2021

Programutskott adjungerat till styrelsen:

Lou Cederwall, sammankallande

Valberedning

Claes-Göran Pettersson (sammankallande)	vald 2020-2021
Wilhelm Schaub	vald 2020-2021
Anders Melin	vald 2020-2021

Årsstämman 2020

På grund av smittskyddsrekommendationerna beslöt styrelsen vid extra möte den 14 mars att uppskjuta stämman som var planerad till den 25 mars. Datum bestämdes senare till 1 juni och stämman hölls som digitalt möte. Verksamhetsberättelsen för 2019 med ekonomisk redovisning föredrogs och

godkändes. Programverksamheten redovisades. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet. En ny styrelse fick enligt valberedningens förslag den ovan angivna sammansättningen. Medlemsavgiften 2021 fastställdes till oförändrat 350 kr för enskilda och 1400 kr för korporativa medlemmar. Slutligen beslutade stämman godkänna det av styrelsen framlagda förslaget till nya stadgar. Dessa kan läsas på TMVs hemsida.

Det planerade föredraget om Telefonkiosker fick uppskjutas till senare tillfälle.

Samarbete med Tekniska museet

Samarbetsavtalet mellan Tekniska museet och TMV som gäller från 1 januari 2012 är ett led i att accentuera TMVs roll som vänförening, med betoning på programverksamhet som kompletterar museets verksamhet. Stämman uppdrog åt styrelsen att tillsammans med museet se över detta avtal.

Volontärverksamhet

TMV-medlemmars insatser i volontärverksamheter uppgick till cirka 1700 arbetstimmar.

Störst bidrag kommer från gruppen ”Veteranerna”, som dock under pandemin inte kunnat bedriva sin vanliga verksamhet med laborationer för barn. Under hösten bidrog gruppen med aktiviteter under Geologins dag respektive Kemins dag samt stöd med specialistkunskap till ”Maker-labbet”. Tyvärr fick de publika aktiviteterna upphöra vid andra nedstängningen. Arbete har då resulterat i en obemannad demonstrationsuppställning för telefoni, liksom förberedelser för kommande aktiviteter.

Även den planerade arbetsdagen runt hakspelet vid Bastnäs gruva fick ställas in – främst med tanke på risker vid resan. Ridrarhyttans Hembygdsförening företog en begränsad röjning.

Den s.k. Kjellinska induktionsugnen i Gysinge, som tillhör museet, visade sig kräva en professionell sanering av fågelrester. TMV beslöt bekosta detta för att projektet inte skulle avstanna av kostnads-skäl under pandemin.

Medlemsantal och administration

Antalet enskilda medlemmar vid årsskiftet 2020/2021 var 609 (622) varav 22 ständiga (23). Antalet korporativa medlemmar var 6 (5). Dessa var Jernkontoret, Sveriges Ingenjörer, Svenska Betongföreningen, AB Electrolux, AB Carl Francke och Saab AB.

TMV är ansvarig registerhållare för medlemsregistret. För detta har liksom tidigare år köpts en datatjänst från Föreningshuset SEDAB AB. Föreningshuset har också hanterat utskick av inbetalnings-avi för årsavgift, medlemskort och kallelse till årsstämma.

Inbetalningar genom Föreningshuset registreras automatiskt, andra uppdateringar görs av styrelsen, liksom tidigare år i huvudsak av skattmästaren som också skött den ekonomiska förvaltningen.

Arbetet med kartläggning av Althinfondens behandling sedan 2001 har fortsatt under 2020.

Programannonsering och information

De få arrangemang som hann genomföras innan museet stängdes annonserades på vanligt sätt via mail och information på hemsidan.

All övrig information har liksom tidigare år hållits uppdaterad enbart på www.tekniskamuseet.se/tekniska-museets-vanner/

Stipendier och bidrag

Det har inte varit möjligt att dela ut resestipendier under 2020. Budgeterade medel användes i stället för att, som uppskattning för arbetet under de extraordinära förhållandena, ge samtliga fast anställda vid museet ett presentkort i en nätbokhandel.

Vid utställningen Unga Forskare tilldelades följande tre projekt TMVs Teknikpris för innovation och samhällsnytta på tillsammans 9000 kr för sina projekt.

Hanna Ekhage, Isabelle Eén och Sofia Westergren för: Venti - Design- och funktionsutveckling hos inhalatorer

Projektet har skapat en inhalator som överträffar vanliga funktionella krav. I processen har tagits psykologiska och estetiska hänsyn med utgångspunkt i användarens situation.

En jämförelse med andra utföranden bekräftar den framtagna modellens överlägsenhet.

Buraq Al-Mousawi, Frideborg Hjorth, Moa Jakobsson och Julia Magnusson för:

Havets skatter skapar möjligheter

God luftkvalité inomhus erhålls traditionellt med ventilation, vilket dock ger energiförluster. Författarna har genom försök visat att det är möjligt att utnyttja algers effektiva fotosyntesprocess för att förbättra luftkvalitén i t.ex. ett klassrum.

Gustaf Utterström och Arvid Karlsson för:

Hydrometallurgiska och elektrokemiska processer som grund för en ny återvinningsmetod av elektronikskrot

Återvinning av metaller i elektronikskrot är idag en energikrävande process med miljöfarliga utsläpp. Här föreslås en elektrolytisk metod. Författarna har provat olika spänningar och koncentrationer av syror. I ett av försöken erhöles 100% utbyte av koppar.

Programverksamheten

TMV ordnar vanligen föreläsningar och demonstrationer på museet. Likaså arrangerar vi också studiebesök och resor till tekniskt och teknikhistoriskt intressanta platser. Den rådande pandemin gjorde det nödvändigt att ställa in alla sådana aktiviteter från mars månad.

Ekonomisk redovisning

Se bifogat bokslut. Styrelsen föreslår att årets överskott 13 792 kr balanseras i ny räkning.

Stockholm i februari 2021

Karsten F. Larsen

Lou Cederwall

Michael Francke

Karin Bredenberg

Samira Ghavami

Björn Ek

Carl-Erik Olsson

Bo Tarras-Wahlberg

Peter Skogh

Vår revisionsberättelse har avgivits den 26 mars 2021

Jan-Ingvar Lindström

Helena Bergli

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsmötet 2021-04-21

för Tekniska Muséets Vänner (org.nr. 802016-1793)

Vi revisorer, av årsmötet 2020-06-01 utsedda att granska redovisning och förvaltning för Tekniska Muséets Vänner för tiden 1 januari 2020 - 31 december 2020, får efter fullgjort uppdrag avge följande berättelse.

Befogenhet:

Det är styrelsen som har ansvar för förvaltning och räkenskaper. Revisorernas ansvar är att uttala sig om såväl den ekonomiska som den löpande förvaltningen. Revisionen ska vara utförd enligt god revisionssed i Sverige och innefatta granskning av ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna, prövning av valda redovisningsprinciper och styrelsens tillämpning av dessa samt bedömning av den samlade informationen i dokumentation och förvaltningsberättelse.

Genomförande:

Enligt god revisionssed har vi, utöver vår revision av räkenskaperna, granskat föreningens stadgar, förda protokoll, väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen, för att kunna bedöma styrelsens löpande förvaltning samt därtill fysiskt bevistat ett antal av föreningens medlems-arrangemang.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga, och ger rimlig grund för våra uttalanden.

Revisionsuttalanden:

Initialt vill vi ge styrelsen en eloge för att, trots att pandemin emellanåt omöjliggjort sedvanligt anordnade föredrag och studiebesök, till stora delar fortsatt genomföra det mycket uppskattade och viktiga volontärsarbetet, samt i vissa aspekter därtill utökat det såsom genom deltagande vid Geologins respektive Kemins dag, ekonomiskt stöttat unga stipendiater, lämnat väsentligt stöd i samband med den angelägna saneringen av Kjellins induktionsugn i Gysinge samt, inte att förglömma, ett exceptionellt lyckat val av medlemsbok: Gunnar Wetterbergs "Ingenjörerna".

Vi anser att presenterad resultaträkning för år 2020 och balansräkning per 31 december 2020 ger en väsentligen rättvisande bild av föreningens resultat och finansiella ställning.

Vi bedömer att förevisad verksamhetsberättelse daterad februari 2021 huvudsakligen återger föreningens verksamhet år 2020.

Vi rekommenderar årsmötet att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Stockholm 2021-03-26

Jan-Ingvar Lindström
Vald revisor

Helena Bergli
Vald revisor

Resultaträkning	2018	2019	2020	Not
Intäkter				
Medlemsavgifter, (enskilda medl.)	213 550	209 300	189 700	
Medlemsavgifter, (korporativa medl.)	7 000	4 200	5 600	
Extra bidrag från medlemmar	3 575	3 400	390	
Programverksamhet	0	5 660	0	
Överfört från fonder	30 000	0	92 231	
Upplöst reservation		120 000	0	
Ränteintäkter, aktieutdeln	0	0	0	
Summa intäkter	254 125	342 560	287 921	
Kostnader				
Programverksamhet	5 350	10 115	4 470	
Utdelade bidrag ur Ahltinfonden			92 231	1
Årsbok och bidrag till TM	120 000	187 840	127 437	2
Stipendier TM-anställda o Unga Forskare	45 000			
		6 000	9 000	
Kontorsmtrl, adm. och tjänster	5 031	7 718	13 601	
Medlemsregister och utskick	80 995	89 062	27 390	
Summa kostnader	256 376	300 734	274 129	
Årets resultat	-2 251	41 826	13 792	

Balansräkning	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	
Tillgångar				
Nordea plusgiro	38 361	30 330	40 564	
SEB konton	355 134	245 862	244 662	
förutbetalda kostnader	0	2 296	0	
SEB fonder	359 839	359 839	359 839	3
Summa tillgångar	753 335	638 327	645 065	

Skulder och eget kapital

Kortfristiga skulder				
Reserverat f Daedalus/Digitala modeller	120 000	0	0	
Upplupna, ej bet. Kostnader	89 087	52 604	134 181	4
Förinbetalda medlemsavgifter	350	0	3 600	
Summa kortfrist. Skulder	209 437	52 604	137 781	
Eget kapital – förvaltade fonder				
Ständiga medl. fond	47 050	47 050	47 050	
Althins fond	285 927	285 927	193 696	
Summa fonder	332 977	332 977	240 746	
Eget kapital – disponibla medel				
Ingående disponibla medel	213 170	210 919	252 746	
Årets resultat	-2 251	41 827	13 792	
Utgående disponibla medel	210 919	252 746	266 538	
Summa eget kapital	543 896	585 723	507 284	
Summa skulder o eget kapital	753 335	638 327	645 065	

Noter till balans och resultaträkningen

Not 1.

Bidrag har utgått med 30 000 kr till utgivning av bok om Rörstrands industrier av Bengt Nyström samt med 62 231 till Tekniska Museet för renovering och sanering av Kjellinugnen i Gysinge.

Not 2

Kostnaden för årets medlemsbok inklusive porto var 95 487 kr. I stället för resestipendier till personal på Museet utdelades ett bokpresentkort till samtlig personal till en kostnad av 31 950 kr.

Not 3 Värdering av fondandelar

Föreningens fondandelar är upptagna till anskaffningskostnaden i årsredovisningen.

	Bokfört värde	Värde 20-12-31	Övervärde
SEB Sverigefond	157 915	762 581	606 666
SEB Sverigefond (TA minne)	201 924	975 025	773 101
Summa	359 839	1 737 606	1 377 767

Not 4 Upplupna ej betalda kostnader

Avser tidigare reservation för beviljade men ej utbetalda resestipendier med 40 000 kr samt för fakturor avseende bidrag till TM med 31 950 kr samt 62 231 kr

Förslag till medlemsavgifter och budget för år 2021

Verksamheten under 2021 är svår att budgetera, då nuvarande restriktioners varaktighet inte kan bedömas, utan budgeten får ses som preliminär.

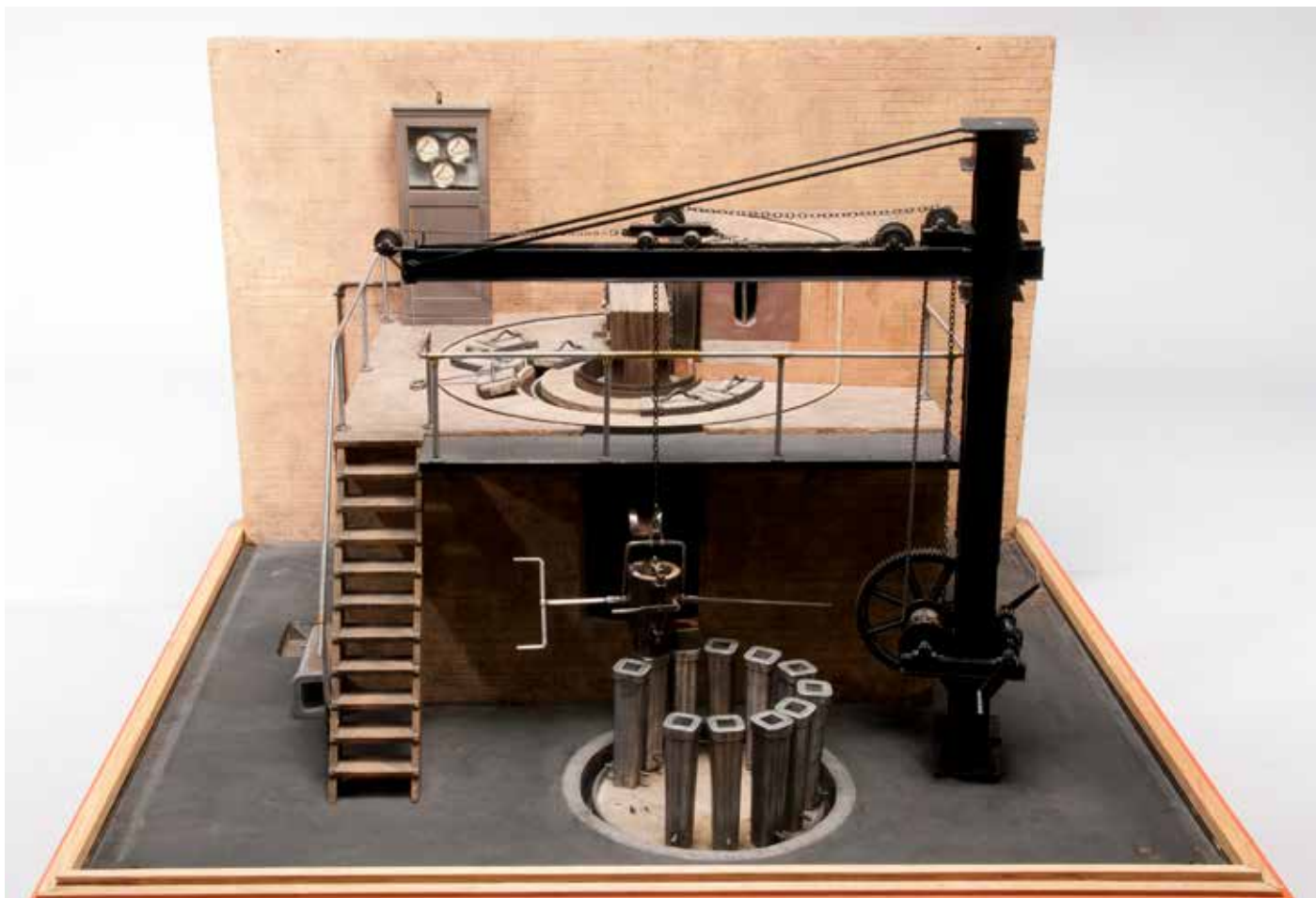
	Utfall 2020	Budget 2021
<i>Medlemsavgift, enskild medlem i kr</i>	350	350
<i>Medlemsavgift, korp. medlem i kr</i>	1400	1400

Intäkter (tkr)

Medlemsavgifter, enskilda.	190	200
Medlemsavgifter, korp.	6	6
Extra bidrag från medlemmar	1	3
Programverksamhet	0	20
Summa intäkter	197	229

Kostnader(tkr)

Programverksamhet	4	20
Medlemsbok	98	100
Stipendier - bidrag	42	70
Administrativa kostnader	97	60
Summa kostnader	181	240

Elektrisk induktionsugn, modell i Tekniska Museets samlingar

Modell i skala 1:10 av F.A. Kjellins elektriska induktionsugn för stålframställning vid Gysinge år 1904.

Foto: Tekniska Museet, Peter Häll

Tekniska Museets Vänner

@tekniskamuseetsvanner

@TekniskaVanner

www.tekniskamuseet.se/tekniska-museets-vanner/